

# GONIEC KRAKOWSKI

**CENY OGŁOSZEŃ:** Po 1 kolumnie 1 mm w 2 szpalach (szerokość szpalu 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukiwanych pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalu (szerokość szpalu 45 mm).

Rok V.

Nr. 250.

Kraków, wtorek 26 października 1943

Nie zamówione przez Redakcję manuskrypty będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą portu 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

## Wielokrotne ataki na Londyn.

Wysoki stan wyszkolenia niemieckich pilotów.

Berlin, 25 października. W związku z atakami niemieckiego lotnictwa na Londyn, pisze jeden ze sprawozdawców wojennych:

Utarzki powietrzne, jakie w tym tygodniu stacaliśmy prawie noc w noc nad Londynem, nie były bynajmniej bitwami w wielkim stylu, ponieważ warunkiem bitwy musi być zawsze utworzenie bojowego ośrodka pod względem materiału ludzkiego i sprzętu wojennego. Mimo to nad metropolią położoną nad Tamizą dokonywały się wypadki znamienne dla Anglików. Pomiędzy East End, dokami i nad City spadały pociski z samolotów niemieckich, prawie noc w noc powtarzały się celne trafienia bombami oraz wybuchały silnie eksplozywna bomby niemieckie — a to wszystko przy zdumiewająco niskich stratach niemieckich. To co Londyn odczuwał w zeszłym tygodniu, pisze dalej sprawozdawca, to co musiał przeżyć miliony mieszkańców stolicy nad Tamizą, w piwnicach i schronach, to wszystko jest dopiero wstępem do jakiegoś „a przecież”. Dla Niemców zaś jest to wzmacniającym wiarę do wódem wzmagającej się produktywności niemieckiej oraz wysokiego stanu wyszkolenia niemieckiego narybku w płatym roku wojny. Ataki bowiem na zakłady produkcyjne angielskie, ataki nekające oraz nalo-

ty na pojedyncze cele odbywały się swoją drogą, a bez żadnych wątpliwości punkt ciężkości operacji lotnictwa znajdował się równocześnie na innych frontach. — Na wschodzie eskadra koło eskadry sunęły przeciwko sowieckim armjom ofensywnym, na południu silne formacje lotnictwa zwalczały pozycje anglo-amerykańskie nad Volturno, zaś w rejonie morza Śródziemnego dalsze jednostki prowadziły jedno akuteczne uderzenie po drugim na poszczególne statki. Pomimo tego olbrzymiego wysiłku lotnictwa, niemieckie samoloty bojowe przemawiają na zachodzie ważkim językiem w walce przeciwko Anglii. Dowództwo lotnictwa przy pomocy nowych szybszych i doświadczonych starych typów przeprowadziło na zachodzie cały szereg dotkliwych ataków, czy to zwalczając pojedyncze obiekty na obszarach silnie strzeżonych, czy to dokonując ataków na Hull i Portsmouth, czy też organizując wielokrotne naloły licniejszych formacji na Londyn, którym obrona nieprzyjacielska dotychczas nie była w stanie sprostać. Przekonywującym tego dowodem jest uderzające niski bilans zestrzałów. Nie chcemy niedoceniać żadnego przeciwnika — oświadcza dalej sprawozdawca — atak na Londyn wymaga wysokiej szkoły lotnictwa bojowego.

Wypróbowanie nowej broni.



U góry: Na pewnym lotnisku na Wschodzie przeprowadzono ostatnio pokaz działania różnych nowych broni, które wkrótce zostaną zastosowane na frontach. Na naszym zdjęciu widzimy działanie bomby, rzuconej na fortyfikację. Powyżej: Minister dla zbrojeń Speer oraz generał feldmarszałek Milch przyglądają się działaniom nowego środka bojowego.

## Szczegóły bitwy morskiej koło Bretanii

Berlin, 25 października. W związku z bitwą jednostek niemieckiej floty wojennej z przeważającą brytyjską formacją krążowników, ubezpieczoną przez liczne skoncentrowane w grupy kontrtorpedowce, koło północnego wybrzeża Bretanii, o której wczoraj doniesiono, komunikują, że oprócz zatopienia krążownika storpedowano również nie jeden, lecz 2 kontrtorpedowce. Zatonięcia ich jednak w dalszym przebiegu akcji nie zdołano zaobserwować.

Odnosnie do krążownika ma tu chodzić o jednostkę klasy „Fidzi”, która po ciężkich eksplozjach została rozzerwana na dwie części i natychmiast silnie pochyliła się na bok. Na krótko przed zatonięciem zaobserwowano ten krążownik z rufą głęboko zanurzoną w wodzie. Ten poważny sukces niemieckich sił zbrojnych nie został dotychczas jeszcze zakomunikowany przez admiralację brytyjską. Krążowniki klasy „Fidzi” posiadają 8.000 ton wyporności oraz załogę liczącą 600 do 700 ludzi. Zostały one zbudowane w roku 1939 i posiadają 12 dział 15,2 cm, 8 dział 10,2 cm oraz szereg dział przeciwlotniczych i sześć wyrzutni torped. Poza to mieszczą one samoloty na pokładzie.

Los załogi zatopionego krążownika brytyjskiego.

W związku z zatonięciem krążownika brytyjskiego koło Sept Iles o godzinie 2-iej nad ranem w dniu wczorajszym, dowiaduje się międzynarodowe biuro informacyjne z

Perros Quirec na północny wschód od Morlaji w Bretanii, że wylądowali tam w łodziach gumowych marynarze angielscy z zatopionych okrętów w bitwie morskiej. Niektórzy z nich posiadali na szyi i twarzy ciężkie rany od poparzenia, pochodzące od palącej się oliwy. Rozbitkowie, którzy częściowo wyratowali się na ląd wplaw, byli ubrani bardzo niedostatecznie. Według ich zeznań po wybuchach torped na krążowniku i kontrtorpedowcach, które nastąpiły zupełnie niespodziewanie, rzucili się oni do wody, ze względu jednak na płonącą oliwę na powierzchni musieli często nurkować. Celem ułatwienia sobie tego zrzucili z siebie ubranie. Rozbitkami zaopiekował się początkowo burmistrz tej małej miejscowości, przyczem zaopatrzył ich w o dzież i środki żywności.

## Turecja zdecydowana trzymać się zdala od wojny

Budapeszt, 25 października. „Magyarország” opublikował treść rozmowy, przeprowadzonej z nowym posłem tureckim w Budapeszcie, Seftkelurd Kececi, na temat tureckiej polityki zagranicznej.

Kececi oświadczył m. i., iż turecka polityka zagraniczna zawsze była prostolinijna, gdyż Turecja nie tylko podpisała, lecz również dotrzymała wszelkich traktatów przyjaźni, zawartych z wielkimi mocarstwami. Turecja jest zdecydowaną trzymać się zdala od wojny, jak długo tylko na to pozwolą okoliczności. Do ingerencji Tureji dojść może jedynie w tym wypadku, je-

żeliby chodziło o ochronę obszarów tureckich, albo gdyby akcja taka była niezbędna dla ochrony narodowych interesów Turcji. Turecja nie pragnie wziąć udziału w wojnie agresywnej. Dla niej wojna jest jedynie równoznaczną z obowiązkiem obrony. Dotychczas interesy narodu tureckiego nie zostały naruszone, przyczem Turecja spodziewa się, iż nie stanie się to również w przyszłości. Na temat polityki bałkańskiej poseł oświadczył, iż Turecja zawsze była zwolenniczką porozumienia z narodami bałkańskimi.

Zyczenia Führera dla króla Rumunii.

Z Głównej Kwatery Führera, 25 października. Führer przesłał JKMości królowi Rumunii z okazji jego urodzin w dniu 25 października depeszę z życzeniami, utrzymaną w serdecznych słowach.

Tokio uznaje rząd Chandra Bose.

Tokio, 25 października. W dniu 23 października rząd japoński uznał prowizoryczny rząd indyjski, utworzony przez Subhas Chandra Bose i o swej decyzji natychmiast zawiadomił Bose'go. W urzędowej deklaracji, wydanej w związku z tem przez japońskie czynniki, podkreślono, iż Japonia zapewnia rząd indyjski o swej współpracy dla dobra ludności indyjskiej. Jedy- nym zamiarem Japonii jest popieranie dobrobytu ludności w Indiach.

Rząd wolnych Indii wypowiedział wojnę Stanom Zjedn. i W. Brytanii!

Tokio, 25 października. Rząd wolnych Indii, jak donosi agencja Domei z Szonan, uchwalili pod przewodnictwem Subhas Chandra Bose wypowiedzenie wojny Stanom Zjednoczonym i Wielkiej Brytanii.

Doniosłe uroczystości kościelne w Hiszpanii.

Madryt, 25 października. Na terenie całej Hiszpanii obchodzi się dzisiaj w uroczysty sposób dzień wiary i misji katolickiej. W związku z tem cała prasa hiszpańska zamieszcza szczegółowe artykuły okolicznościowe, w których podkreśla się, iż Hiszpania od wieków jest największym bojowniczym idej wiary katolickiej. Szereg dzienników wylicza historyczne zasługi, położone przez Hiszpanię dla sprawy Kościoła katolickiego.

Aljancki potencjał bojowy w rejonie morza Śródziemnego.

Genewa, 25 października. Cyryl Falls przestrzega przed rozdrobieniem aljanckich sił zbrojnych. Rezerwy anglo-amerykańskie w rejonie morza Śródziemnego bynajmniej nie są niewyczerpalne, pisze angielski krytyk wojskowy tygodnika „Illustrated London News”.

Nie dysponuje się dostateczną ilością wojsk amerykańskich, by równocześnie rozpocząć w kilku punktach zakrojone na wielką skalę ofensywy.

Nie wolno zapominać o tem — pisze w dalszym ciągu Falls — że równoczesne załatwianie zbyt wielu problemów oznacza zawsze zmniejszenie siły przebojowej. Jeżeli nasprzykład wdroży się nowa kampania w Burmie, to trzeba sobie przedtem rozważyć, czy tego rodzaju akcja nie oznacza zbyt wielkiego obciążenia dla żeglugi aljanckiej, a pewtore czy takie przedsięwzięcie nie stanowi poważnego osłabienia aljanckiego potencjału bojowego w rejonie morza Śródziemnego. Gdyby to bowiem miało nastąpić, to nawet zdobycie samej Burmy nie mogłoby zrównoważyć tej straty.

## Oreǳie gratulacyjne ministra Jordany pod adresem Laurela.

Medya, 25 października. Z okazji ogłoszenia niepodległości państwa filipińskiego prezydent Józef Laurel otrzymał od hiszpańskiego ministra spraw zagr. hr. Jordany oreǳie gratulacyjne, w którym m. i. podano:

„Żaden inny kraj nie okazuje tak głębokiego zrozumienia i nie posiada tak długotrwałych, bo trwających już od kilkuset lat stosunków z Filipinami, jak Hiszpania; przeto więzy historycznej przyjaźni i pokrewieństwa są niezniszczalne i odporne na wszelkie przeciwności losu”.

Minister spraw zagranicznych w oreǳu swym zapewnił prezydenta Laurela o najserdeczniejszych uczuciach, jakie dla Filipin żywią szef państwa hiszpańskiego gen. Franco wraz z swoim rządem oraz naród hiszpański. Jordana dosłownie powiedział: „Mogę zapewnić, iż stosunki między

Filipinami i Hiszpanją oparte będą stale na zupełnym wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu”.

Ponadto prezydent otrzymał depeszę gratulacyjną z Bułgarii i Węgier, jakoteż przyrzeczenie owocnej współpracy przez miejscowe gminy niemieckie i włoskie.

Odroczenie wyborów do parlamentu fińskiego.

Helsinki, 25 października. Na wniosek rządu prezydent państwa wniósł do parlamentu ustawę, w myśl której wybory do parlamentu, przesunięte już raz na okres letni 1944 r., ponownie przesunięte być mają na rok 1945. Na wypadek zasadniczej zmiany sytuacji prezydent państwa może jednakowoż wyznaczyć wcześniejszy termin do przeprowadzenia wyborów.

# Nowe sukcesy obronne na południu wschodniego frontu.

Berlin, 24 października. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 23 października:

W walkach pomiędzy morzem Azowskim a Zaporozem po nadzwyczaj zaciekłych zmaganiach uzyskano wczoraj wielki sukces obronny. Odnazczyła się przytem szczególna, obok wybitnie walczącej piechoty, nasza artylerja.

W rejonie włamania na południowy zachód od Kremenczuka lotnictwo przez powtarzane ciężkie ataki silnych formacji samolotów bojowych i bliskiego wsparcia w znacznym stopniu paraliżowało siłę przebojową formacji atakowych i ruchy wojsk sowieckich. W rejonie tym doszło wczoraj tylko do lokalnych ataków piechoty i czołgów. Odparto je w zaciekłych walkach, usuwając poszczególne włamania.

W przeciwnatarciu odparto daleko siły nieprzyjacielskie, mimo uporczywego oporu. Nasze atakujące czołwki dokonały przytem wypadów w nieprzyjacielskie kolumny marszowe oraz obdziały miejscowości i zadały nieprzyjacielowi wysokie straty.

W zakręcie Dniepru na południowy wschód od Kijowa i w rejonie na północny zachód od Czernichowa w ciężkich walkach odrzucono liczne ataki sowieckie.

Na zachód od Smoleńska nieprzyjaciel z obydwu stron autostrady po niezwykłym gwałtownym przygotowaniu artylerjijskim kontynuował swe próby przełamania. Natychmiast wdrożone niemieckie przeciwnatarcia przeciwko kilku nieprzyjacielskim włamaniom w nasz front, odzyskały znowu, mimo oporu nieprzyjacielskiego, część utraconych terenów.

W ostatnich dwóch dnach zniszczono na froncie wschodnim 218 czołgów sowieckich. Z frontu południowo-wschodniego prócz żywej obustronnej działalności zwiadowczej nie zaraportowano żadnych działań bojowych o poważniejszym znaczeniu.

Silne formacje niemieckich samolotów bojowych bombardowały nieprzyjacielski port dowozowy Neapol i spowodowały trafieniami na urządzenia nadbrzeżne i miejscowości postojów okrętów, w halach magazyn-

wych oraz w złożonych w stopy materiałach wiskis pożary i poważne szkody.

We wschodniej połaci morza Śródziemnego lotnictwo znacznie silniejszą siłą zaatakowało pewną bazę wyspiarską nieprzyjaciela.

Formacje bombowców brytyjskich naleciały podczas nocy ubiegłej nad Niemcy środkowe i południowo-zachodnie i przeprowadziły przedewszystkiem ciężki atak terrorystyczny na miasto Kassel, gdzie spowodowano zniszczenia w dzielnicach mieszkalnych. Wśród ludności powstały straty. Siły obrony przeciwlotniczej zestrzeliły według nadeszłych dotychczas raportów 48 ciężkich bombowców.

Niemieckie samoloty bojowe podczas ubiegłej nocy znowu bombardowały obiekty w rejonie miejskim Londynu.

\*

Berlin, 25 października. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 24 października:

Nowe gwałtowne próby przełamania, podejmowane przez bolszewików między morzem Azowskim a Zaporozem, wczoraj załamały się również w ciężkich walkach, w teku których szczególnie odznaczyła się 3-cia wschodnio-marchijska dywizja górską pod dowództwem generała-majora Wittmanna.

W nocy na 22 października wojska nasze po walkach ulicznych, trwających od kilkunastu dni w Melitopolu, przesunęły swą pozycję na zachodni kraniec miasta.

W rejonie na północ od Zaporozia i z punktu włamania na południowy-wschód od Kremenczuka, nieprzyjaciel jednocześnie przystąpił znacznymi siłami do wielkiego ataku. Zdolał on wprowadzić na różnych odcinkach uzyskać sukces terenowy, jednakże wojskom naszym udało się w zaciekłej walce powstrzymać zamierzone przełamania. Bitwa trwa nadal z niezminiejszą gwałtownością.

Nad Dnieprem, na południowy-wschód od Kijowa i u ujścia rzeki Sosz ataki sowieckie były wczoraj również bezskuteczne. Jedna

z własnych akcji zaczepnych na północ od Kijowa doprowadziła do zwężenia punktu włamania, powstałego w toku walk dni poprzednich.

Również w trzecim dniu bitwy obronnej, utrzymującej się w rejonie na zachód od Smoleńska, krwawo odrzucono sowieckie ataki, mające na celu przełamanie, kontynuowane najsilniejszym ogniem artyleryjskim i przy doprowadzeniu świeżych sił.

W sukcesach obronnych na środkowym odcinku frontu szczególny udział przypadł korpusowi pancernemu, pozostającemu pod dowództwem generała artylerji Martineka i 253 nadreńsko-westfalskiej dywizji piechoty pod dowództwem generała-porucznika Beckera.

Na zachodnim i środkowym odcinku frontu południowo-włoskiego nieprzyjaciel, po silnym przygotowaniu artyleryjskim, podjął kilka wypadów z udziałem czołgów. W większości jednak załamały się one w skoncentrowanym ogniu przed pozycjami naszych bojowych straży przednich, albo w toku naszego przeciwwypadu.

Żołnierze niemieckie, którzy we wschodniej połaci morza Śródziemnego prześladowani dostali się do niewoli, udało się uwolnić. Po doprowadzeniu sił i przy poparciu lotnictwa wzięli one w zbrojnej akcji zajęta przez nieprzyjaciela wyspa Dodekanazu — Levitha. W dniu 22 października formacje lotnictwa wspierane przez oddziały armji lądowej, wylądowały poza tem na wyspie Stampalia obsadzonej przez Anglików i wojska Badoglio. Złamały one opór nieprzyjacielski i obsadziły wyspę. Wzięto jeńców i zdobyto wojenna.

Nocy ubiegłej formacja niemieckich samolotów bojowych z dobrym skutkiem zaatakowała miasto portowe Great Yarmouth, leżące na wybrzeżu angielskim. Inne samoloty bombardowały poszczególne obiekty w Anglii południowej.

Na Atlantyku samoloty bojowe uzyskały trafienia bombami na dwóch okrętach przeznaczonych do lądowania, z pośród których jeden można uważać za zniszczony.

W nocy na 23 października doszło na Kanale do potyczki naszych torpedowców z liczącą przeważającą formacją krążowników brytyjskich.

Niemieckie siły zbrojne uzyskały tam pełny sukces. Zatopiły one 1 krążownik brytyjski, a poza tem storpedowały 2 kontrtorpedowce. Po naszej stronie nie zostały żadne szkody i straty.

## Energiczne przeciwataki.

Walki w południowych Włoszech.

Berlin, 25 października. Agencja „Telepress” dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach w południowych Włoszech:

Na południowo-włoskim terenie wojennym Anglo-Amerykanie przystąpili na miejscach walk z ubiegłego dnia do nowych prób przełamania przy użyciu znaczniejszych sił i napotkali przytem wszędzie na wzmoczoną niemiecką akcję obronną. Niemiecka taktyka obfona wyraziła się przede wszystkim w dalszym zagęszczaniu baterji zaporowych i w wprowadzeniu do walki ruchomych grup bojowych. W tych ostatnich działa sprzężone kalibru 8.8 współdziałały ze specjalnymi grupami wypadowymi grenadierów, dzięki czemu stworzono taktykę walki szczególnie niebezpieczną dla wojsk inwazyjnych, zarówno dzięki szybkości jej działania, jak i siły przebojowej. Współdziałanie tych niemieckich oddziałów wypadowych z lokalnymi niemieckimi formacjami ubezpieczającymi zgotowało brytyjsko-kanadyjskim siłom ofensywnym w wysoki Apennin koło Campo Chiaro w dniu wczorajszym ciężką klęskę. Zniszczono przytem część eskortujących czołgów typ „Sherman” oraz zdolano odrzucić i rozbić cały szereg ofensywny.

Na zachód od górnego biegu rzeki Volturno wojska brytyjskie i amerykańskie przeprowadziły ponownie nieskoordynowany atak, który miał widocznie na celu rozproszenie niemieckiej obrony. Atakujących wszędzie odparto. Dwa energiczne przeciwataki znaczniejszych sił niemieckich koło Rochetta i Spaurise stanowią dobitny dowód niemieckiej siły obronnej przed pomocnymi wylotami równiny Kampańskiej. W czasie tej potyczki, której przebieg był połączony z wielkimi stratami dla Anglo-Amerykanów, grenadierzy niemieccy wzięli do niewoli jeńców oraz zagarnęli poważną zdobycz w postaci ciężkiej i lekkiej broni piechoty.

\*

Tygodnik angielski „Tribune” żali się, iż w częściach Włoch, zajętych przez aliantów, zupełnie nie dochodzą wiadomości o sytuacji. Dawniej bardzo dużo mówiono o sytuacji w Neapolu, jak podkreśla tygodnik, lecz z chwilą wejścia tam aliantów żadnych dalszych wiadomości niema. Tygodnik domaga się ponadto, by władze anglo-amerykańskie spokojnie podały nawet takie fakty, które znamionowałyby niepomyślną sytuację we Włoszech. Kraj oczyszczyć winien być poinformowany o faktycznych stosunkach, gdyż obecnie trzeba bezwarunkowo wystąpić przeciwko niezadowolaniu i nieufności w kraju.

## Pogrzeb admirała Legnani.

Medjolan, 25 października. Zarządzony przez Mussoliniego pogrzeb państwowy zmarłego tragicznie podsekretarza stanu marynarki, admirała Antonio Legnani, odbył się w dniu wczorajszym w Vicenzy.

## Nowy poseł Rumunii przy Watykanie.

Bukareszt, 25 października. Nowym posłem Rumunii przy Watykanie mianowany został z dniem 1 października Wawyli Grigoreces. Nominację posła Raoul Bossy na reprezentanta Rumunii przy Watykanie, która nastąpiła w dniu 31 sierpnia z ważnością od 15 września 1943, anulowano, jak to wynika z dziennika urzędowego.

## Rozmowy między Molotowem i Edenem.

Sztokholm, 25 października. Jak donosi urzędowo sowiecka agencja informacyjna „TASS”, komisarz spraw zagranicznych Molotow przyjął w piątek ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanji Edena na konferencji, w której brał również udział ambasador Wielkiej Brytanji w Moskwie Clark Kerr. W sobotę przyjął Molotow sekretarza stanu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Cordella Hulla.

## Zmiany w gabinecie brytyjskim?

Sztokholm, 25 października. Mające nastąpić zmiany w łonie gabinetu angielskiego, których dokonac ma Churchill, stały się, jak podaje brytyjska służba informacyjna, powodem licznych domysłów.

W informowanych kołach parlamentarnych przeprowadza się, iż liczne zmiany przeprowadzone będą jeszcze zanim parlament zbierze się na nową sesję, by przyjąć do wiadomości deklarację rządu w kwestiach ustawodawczych. Zmiana m. in. dotyczyć ma również ministra wojny sir Jamesa Grigg'a, który w ostatnim czasie był przedmiotem ostrej krytyki w parlamencie. Fakt ten uważa się za dosyć pewny, przytem istnieje jednakowoż mniemanie, iż otrzyma on nowe ważne stanowisko poza ministerstwem.

## Albańska rada regencyjna wyposażona we władzę wykonawczą.

Tirana, 25 października. Urzędowo podano do wiadomości: „Narodowy rząd albański przekazał w dniu wczorajszym wykonawczą władzę w państwie wysokiej radzie regencyjnej. Rada ta składa się z 4-oh młodszych osobistości w Albanii, wybranych jednogłośnie przez rząd narodowy. Skład personalny przedstawia się następująco: Mehdi Farsheri, Pnst Dibra, Pater Anton Harapi i Lef Nobi.

# Większy atak na Burmę prawie że wykluczony.

Głosy prasy londyńskiej.

Genewa, 25 października. Szerog dziennek londyńskich w specjalnych artykułach omawia szanse wojskowe aliantów w walce przeciwko Japonii.

„Times” stwierdza, iż Japończycy posiadają już dostatecznie silny naturalny front, co w konsekwencji aliantom w razie ewentualnej ofensywy w Indji rokuje niewiele nadziei na odniesienie sukcesu. Łańcuch wysp jest niesłychanie gęsty i prawie że nie wykazuje żadnych większych luk, poprzez które alianci mogliby się wywalczyć sobie przejście. Przed Burmą znowu znajduje się bezdrożny masyw górski oraz dżungla. Droga lądowa natomiast jakiegokolwiek wtargnięcia do Burmy jest prawie że niemożliwe tak, iż pozostaje jedynie droga morską. Ten szlak jednakowoż zabary-

kadowany jest przez Sumatrę, Andamany i wyspy Nikobary.

W jednym z artykułów „Daily Herald” podkreślono, iż jest rzeczą prawie że wykluczona, by alianci mogli przystąpić do zakrojonego na wielką skalę ataku na Burmę. Z dotychczas zebranych doświadczeń wynika, iż gęste dżungle burmańskie pochłaniają zbyt wiele ofiar z pośród żołnierzy, a poza tem w takim terenie nie można mierzyć się z przysłowiową wprost zrecznością Japończyków. Nie wolno zapominać, iż w ciągu dwóch lat siła bojowa Japonji prawie że nie uciepiała tak, iż Japończycy w razie ewentualnego poważnego ataku aliantów na Burmę mogliby rzucić do akcji tak silne jednostki, iż alianci w żaden sposób nie mogliby im się przeciwstawić.

## Stosunek dominjów do kraju macierzystego.

Genewa, 25 października. Zbyt wiele Anglików wyrobiło sobie zupełnie fałszywe poglądy co do imperjum, które to poglądy są — jak pisze Vernon Bartlett w „News Chronicle” — niebezpiecznie przestarzałe. Podczas, gdy dominja z pełną afluencją patrzy w przyszłość, jak w dalszym ciągu pisze Bartlett, naród angielski z utęsknieniem zagłębia się w przeszłość, kiedy jeszcze w czasach kolonialnych zdobył Anglija górowała nad ludami imperjum. Dominja, które po pierwszej wojnie światowej wywalczyły sobie niepodległość, w ciągu obecnej wojny uzyskały przewagę nad krajem macierzystym. Mapa imperjum wykazuje już dużo ciemnych plam.

## Moralny wpływ wojny na naród angielski.

Genewa, 25 października. Anglija w wojnie przeciwko Niemcom i Japonji ma do zwalczania potężnych i dobrze uzbrojonych przeciwników. oświadczył parlamentarny podsekretarz stanu w ministerstwie wyżywienia Charles Peat w mowie, wygłoszonej, jak donosi „Yorkshire Post”, w Sarlington. Wojna wywarła na wewnętrzne życie Anglii różnorakie ujemne wpływy, stwierdził dalej mówca. Peat ma przytem na myśli choćby tylko rozwiązanie życia, jakie prowadzi dziś wielu ludzi w Anglii oraz zanik wszelkich akrapulów, który rozszerza się po całym kraju, jak jakaś choroba. Aby uniknąć wyjścia narodu angielskiego z tej wojny z jeszcze cięższymi szkodami duchowymi, należy rozpocząć kampanję moralną na ulicach i w domach.

## Terorystyczne rządy bolszewickie w zagłębiu Donieckim.

Erzerum, 25 października. Uchodzący przybyli ze Związku Sowieckiego do Erzerum

opowiadają o okrucieństwach bolszewików na terenie zagłębia Donieckiego, zajętego przez armję sowiecką. Według tych opowiadań bolszewicy sprawują wśród tamtejszej ludności niemniej okrutny terror, jak w swoim czasie po zajęciu Rostowa i Woroszyłowgradu. Przedstawiciele rządu sowieckiego uważają całą pozostałą ludność za nieprawomyślną i zarządzili masowe aresztowania. Wielką ilość wyroków śmierci już wykonano. Nadeszły tu również wiadomości o kilku wypadkach rozstrzelania sędziwych mieszkańców Makejowski, dalej o masowych straceniach w Stalino i Gorłowie. W Mariupolu wśród wielu mieszkańców miasta zastrzelono również dwóch duchownych.

## 500-lecie stolicy Danji.

Kopenhaga, 25 października. Niedawno temu donosiliśmy, że stolica Turcji Ankara obchodzi swoje 20-lecie istnienia, obecnie zaś inna stolica, a mianowicie Kopenhaga ma słuszne prawo do 500-letniego jubileuszu.

Dokładnie 500 lat temu otrzymała Kopenhaga od króla duńskiego Krystjana III. prawa miejskie, jakkolwiek już w r. 1254 miała biskupie prawo miejskie, czyli przywilej miejski, jednak w mniejszym stopniu. Właściwą datą założenia tego miasta jest rok 1167, kiedy to biskup Absalon zbudował swój zamek tam, gdzie obecnie wznosi się zamek króla Krystjana „Christiansborg”. Teren, na którym biskup Absalon zbudował Kopenhagę, został mu darowany przez króla Waldemara Wielkiego i tam rozwinął się wkrótce punkt przeladowniczy niezwykle ważny dla kupiectwa. Po raz pierwszy wspomniano Kopenhagę w relacji kronikarza Saxo, piszącego o Danji. — Nazwę „Havn” otrzymało miejsce portowe w roku 1043. Dzisiaj trudno jest sprawdzić, kiedy właściwie Kopenhaga stała się oficjalnie stolicą królestwa Danji. W roku 1416 opanował zamek biskupa książę Eryk VII. Pomorski i wtedy stał się on zamkiem

królewskim. Dopiero w XVI. wieku otrzymuje Kopenhaga określenie królewskiej rezydencji.

Stolica Danji położona jest na wyspach Zelandji i Amager nad Sundem. Obejmuje przeszło 700.000 mieszkańców, a z przedmieściami Frederiksberg i Gjentofte przeszło 800.000. Znajdują się tutaj cztery piękne zamki królewskie, cenne muzeum dzieł Thorvaldsena, uniwersytet, założony w roku 1479 i wiele innych zabytków i zbiorów.

## W kilku wierszach.

O ogromie strat amerykańskich na południowo-zachodnim Pacyfiku świadczy uwaga osobistego szefa sztabu Roosevelta, admirała Leachy, złożona na pewnym kongresie chirurgów, że przy pomocy samolotów przewieziono z rejonu frontowego do szpitali 15.000 rannych żołnierzy północno-amerykańskich.

\*

Jak donosi Burd Reutersa, w sobotę zdarzył się w powietrzu dwa ciężkie bomby. Katastrofa wydarzyła się koło miejscowości Moustala Home w stanie Idaho. Urzędowo informują, że załoga obu samolotów poniosła śmierć. Prawdopodobnie liczyli one około 20 osób.

\*

Stacja sejsmograficzna w Belgradzie samotawała w piątek wieczorem o godz. 23.27 bliskim wstrząs ziemi, którego ogólnie odległe jest około 175 km. na południe od Belgradu.

\*

B. angielski premier Lloyd George, liczący obecnie 80 lat, zrezygnował w ub. sobotę miss Frances K. Stevenson. Początkowo była ona wychowawczynią córki, później jego sekretarką osobistą.

\*

Prasa fińska podnosi, że mnądy i stanowisko Finlandji w sprawie zasadniczych zagadnień celów wojny, wojny honorowej aż do uzyskania całkowitego bezpieczeństwa i wolności, nie uległy żadnej zmianie. Na froncie panuje taki sam nastrój, jak w chwili wybuchu wojny; w kraju zaś spotyka się codziennie liczne przykłady ofiarności i solidarności.

\*

W związku z rozwojem angielskiej agencji Informacyjnej Reutersa, dziennik „Pueblo” jest zdania, że instytucja ta znajduje się na równi pochyłej. Anglija wyczerpana jest w dziedzinie informacyjnej przez agencje północno-amerykańskie; podobna przedstawia się sprawa również w wielu innych gałęziach.

\*

Minister spraw zagranicznych, Gilbert, po objęciu urzędowania, oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że „Inlta argentyńskiej polityki zagranicznej jest definitywnie ustalona. Polityka ta jest prosta, jasna i otwarta”. Minister oświadczył, że załoga członków rządu nie posiada jakichkolwiek kontaktów, nie będących w interesie kraju.

\*

W najbliższym czasie należy się liczyć w Anglii z zamknięciem dalszych sklepów — jak donosi „Daily Express” — ponieważ z jednej strony zostanie poddany ponownej kontroli personal kobiecy, celem powołania do zakładów zbrojeniowych, w szczególności do przemysłu lotniczego i szpitali, zaś z drugiej strony zaznacza się brak towaru.

\*

Jak podało do wiadomości radio włoskie, racje chleba w faszystowsko-republikańskich Włoszech podwyższone będą o 33 1/2%.

\*

Cyril Falls oświadczył w jednym ze swych komentarzy: „Teren we Włoszech sprawa wojskom anglo-amerykańskim bardzo wielkie trudności. Nie należy się liczyć z tem, by można było szybko posunąć się naprzód. Im bardziej skracają się niemieckie drogi dowozowe, z tym większym trzeba się liczyć oporem. Można wprost powiedzieć, iż jedynie drobny ulamek wojsk niemieckich związanych jest z działaniami bojowymi frontu. Czeka nas jeszcze ciężkie walki”.

\*

W Limeoas, we Francji, utworzono oddział policji żeńskiej. Zadaniem jej jest kontrola dróg i placów publicznych, ochrona nad kobietami i dziećmi, a również nadzorowanie targów. Prócz tego do obowiązków tej policji należą sprawy higieny i zdrowia publicznego.

# KRONIKA

# Keres zwycięzcą.

## Przebieg i szczegóły turnieju szachowego w Madrycie.

(St.) Międzynarodowy turniej szachowy w Madrycie, trwający od pierwszych dni października, zakończył się.

Organizatorzy mogą poszczycić się udziałem w turnieju kilkunastu wybitnych szachistów z różnych krajów europejskich. Wbrew zapowiedzi, nie brali w turnieju udziału mistrz świata dr Aljechin i mistrz Generalnego Gubernatorstwa Bogoljubow, co w kołach szachistów wywołało pewne rozczarowanie, ponieważ spodziewano się szczególnie interesujących partii, zwłaszcza między Aljechinem a bardzo ambitnym i po palmie pierwszeństwa w Europie i w świecie sięgającym Keresem.

Partje, rozegrane we wtorek, przyniosły następujące wyniki: Alonso pokonał Perezę, Keres — Fuentes i Sanz — Kochera. Partje Gomez — Nicolich, Pomar — Navarro i Brinkmann — Medina zakończyły się remis. Przerwana w poniedziałek partja Keres — Agustin zakończyła się zwycięstwem Keres, podczas gdy partja Fuentes — Medina przyniosła nierozgraną. W ogólnej klasyfikacji stał Keres z 6 punktami na 7 rozegranych partji na pierwszym miejscu. Dalsze miejsca zajmowali Fuentes z 6 punktami na 8 partji, Brinkmann 5 1/2 (7), Sanz 4 (7), Ingelmo 3 1/2 (5), Gomez 3 1/2 (7), Alonso 3 1/2 (7), Saemisch 3 1/2 (7), Medina 3 1/2 (8), Perez 3 (8), Kocher 2 (6), Agustin 2 (7), Navarro 1 1/2 (4), Pomar 1 1/2 (7) i Nicolich 1/2 (5).

W ciągu dalszych rozgrywek Fuentes pokonał Nicolicha, Brinkmann — Saemischa, Medina — Pomara, Alonso — Kochera, Perez — Navarro, Keres — Sanza i Agustin — Ingelmo.

Keres zwyciężył Pomara, Fuentes — Ingelmo, Brinkmann — Nicolicha, Medina — Alonso, Agustin — Gomez i Perez — Kochera. Partja hiszpańskiego mistrza Sanza z Saemischem zakończyła się niespodzianie remis. Przedostatni dzień turnieju przyniósł zwycięstwo Brinkmanna nad Agustinem, Sanza nad Gomezem, Alonso nad Nicolichem, Perezę nad Saemischem, Keres nad Navarro i Medina nad Kocherem. Po tych rozgrywkach zwycięstwo Keres nie ulegało już żadnej wątpliwości. Na dalszych miejscach zakwalifikowali się Fuentes, Ingelmo, Brinkmann, Saemisch, Medina, Alonso, Gomez i Perez.

fikowali się Fuentes, Brinkmann, Ingelmo i Medina. Gdy w środę 12-letni Pomar pokonał Ingelmo, widzowie wśród entuzjastycznych owacji wynieśli z sali na ramionach młodocianego szachistę hiszpańskiego. Wśród Keres pokonał Kochera, Saemisch — Navarro i Perez — Nicolicha. Partja Brinkmann — Fuentes zakończyła się remis.

Zgodnie z przewidywaniami, międzynarodowy turniej szachowy w Madrycie zakończył się zwycięstwem Pawła Keres. ełstoskiego kandydata na mistrza świata. Keres wygrał po porządku dwanaście partji i z 13 punktami na 14 rozegranych partji uzyskał niezwykle wysoki stosunek procentowy.

Drugą nagrodę zdobył Hiszpan Fuentes, osiągając 11 1/2 punktów. Fuentes jest wybitnie zaciętym i pomysłowym szachistą. Jego sukces jest największym, jaki w ogóle dotychczas uzyskał którykolwiek mistrz hiszpański. Zdobywcą trzeciej nagrody jest Kilończyk Brinkmann, mający 9 1/2 punktów. Czwartą i piątą nagrodę otrzymali Alonso i Medina, mający po 8 1/2 punktów. Sukces osiągnięty przez Brinkmanna jest zasłużony i łatwo mógł być jeszcze wyższy. Niepotrzebna przegrana w partji z Gomezem pociągnęła go w dół na nyskanie połowy drugiej nagrody. Mistrz berliński Saemisch zawiódł pokładane w nim nadzieje i był w jak najgorszej kondycji. Podobne niepowodzenie prześladowało Sanza, obecnego mistrza Hiszpanii.

Dwunastoletni szachista hiszpański Pomar był natomiast przedmiotem entuzjastycznych owacji ze strony licznych widzów. Uzyskane przez niego wyniki są zadziwiająco dobre.

Ostateczny wynik turnieju jest następujący: Keres 13 punktów, Fuentes 11 1/2, Brinkmann 9 1/2, Alonso i Medina po 8 1/2, Ingelmo i Perez po 8, Sanz 6 1/2, Agustin 6 i jedna nierozegrana partja, Gomez 5 1/2 (1), Pomar 5 (1), Saemisch 5, Kocher 4 1/2, Navarro 3 (1), Nicolich 1/2. Dwie brakujące partje między Gomezem i Pomarem oraz między Agustinem i Navarro nie będą już miały żadnego wpływu na podział pięciu wyznaczonych nagród.

mimo to wtargnął oknem do mieszkania, Doniec ciał go siekiera w głowę. Ranny napastnik został momentalnie wyciągnięty z powrotem przez okno przez dwóch bandytów, podczas gdy inni zasympali strzałami Donica i jego żonę. Obydwójce małżonkowie wskutek niebezpiecznych ran ponieśli śmierć na miejscu. Na alarm wszczęły przez starszą córkę Donców na strychu, powychodzili sąsiedzi z mieszkań, wobec czego bandyci zbiegli, rezygnując z rabunku.

## Tagalog — język Filipin.

(St.) Tagalog, język tubylczej ludności Filipin, należy do malajsko-polinezyjskiej (indonezyjskiej) rodziny językowej, w której lingwistyka rozróżnia trzy grupy: grupę malajską, grupę melanezyjską i grupę polinezyjską. Języki malajsko-polinezyjskie panują na półwyspie Malajskim, na wszystkich wyspach Sundajskich, na Filipinach, wyspach Marjańskich, Molukkach, Madagaskarze i na znacznej części reszty wysp Archipelagu morza Południowego.

Na Filipinach używają oprócz tagalogo jeszcze innych dialektów malajsko-polinezyjskich, jak bhasa, pampang i inne. Wszystkie języki malajskie obfitują w spółgłoski, czemu zawdzięczają piękne brzmienie. W ogólności zasięg tych grup językowych obejmuje obszar przeszło 200 stopni długości. Wśród języków malajsko-polinezyjskich stoi język tagalski Filipin na najwyższym stopniu. Jeśli idzie o rozwój historyczny, to przypuszcza się, że cała indonezyjska rodzina języków rozszerzyła się w kierunku zachodnim z jakiegoś południowo-wschodniego punktu wyjścia, leżącego prawdopodobnie na wyspie Samoa. Niektórzy językoznawcy zajmowali jednak wprost przeciwnie stanowisko i uważali wschodnie dialekty tej grupy, a więc polinezyjskie, za zdeforowany prajęzyk zachodni. Humboldt znał tylko dwie grupy językowe, malajską i polinezyjską; związek obu tych grup z językami melanezyjskimi wykazali dopiero późniejsi badacze Gabelenz, F. Müller, W. Schmidt i inni.

Podczas gdy języki polinezyjskie mają bardzo prymitywny charakter — nie znają np. spółgłosek g, d i h, jak również prefiksów i sufiksów — tagalog Filipin należy do najwzrostszych form całej rodziny językowej. Język ten łączy bogactwo samogłosek z dostateczną ilością spółgłosek, a jego gramatyka pozwala również na tworzenie prefiksów i sufiksów. Język tagalski posiada zatem cechy, które w językach europejskich osiągnęły najwyższy rozwój: organiczne ułożenie, uwarunkowane stosunkami logicznej zależności, podczas gdy niżej stojące dialekty melanezyjskie posługują się bezkształtną masą niepołączonych partykuł dla niedołężnego oddania znaczenia wyrazów i sensu, wynikającego z ich zestawienia.

(St.) JUBILEUSZOWY ZNACZEK LUBEKI. Miasto Hanzeatyckie Lubeka obchodzi w bieżącym roku 800-letni jubileusz swego istnienia. Ministerstwo Poczt Rzeczy wydalo z tej okazji specjalny znaczek za 12-10 fenigów, w kolorze czerwonym. Znaczek jubileuszowy będą sprzedawaly większe niemieckie urzędy pocztowe, w czasie od 24 października do 11 grudnia bieżącego roku.

(St.) POMNIK BARONA COUBERTINA. W Lozannie, gdzie tworzą soczewicznych zawodów olimpijskich, baron Pierre de Coubertin, zmarł we wrześniu 1937 r., postanowiono wnieść mu pomnik. Międzynarodowy Komitet Olimpijski połączy w roku przyszłym uroczystość swego 50-letniego istnienia z oddaniem tego pomnika.

## Zaczyna się sezon ziemniaczany.

Kraków, 25 października. Na ulicach i placach Krakowa pojawiły się charakterystyczne furmanki, wiozące ze wsi ziemniaki dla ludności miejskiej.

Tłumy ludzi, zaopatrzone w worki, zjawiają się w punktach wydawania ziemniaków, zaopatrując się w nie, nawet w niedziele. Większość aut, należących do przedsiębiorstw transportowych i furmanki wszelkiego rodzaju, zajętych jest obecnie tą czynnością, która absorbuje w bezdzie przez kilka porządnych tygodni. Wobec terminowego załatwiania tych dostaw furmanki wożą ziemniaki nieraz po 14 i 16 godzin na dobę, chodzi jednak o pospiech, aby dokonać rozdziału przed nastaniem mrozu.

## Zmiana podatkowego prawa karnego.

(tp) Kraków, 25 października. Ordynacja podatkowa z dnia 15 marca 1934 r. w brzmieniu obwieszczenia z dnia 14 lutego 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 13) ulega pewnej zmianie przez rozporządzenie celem uproszczenia postępowania w sprawach podatkowych, podatkowego prawa karnego i postępowania karnego w sprawach podatkowych z dnia 23 września 1943 r. (Dz. R. G. G. Nr. 84, rok 1943). Zgodnie z ostatnio podanym rozporządzeniem, między innymi powiadza: kto dla własnej korzyści lub dla korzyści drugiego wyłudza nieusprawiedliwione ulgi podatkowe lub umyślnie sprawia, że dochody podatkowe ulegają uszczupleniu, podlega karze grzywny za sprzeniewierzenie podatkowe w wysokości od 1-no do 20-krotnej kwoty uszczuplonego podatku lub karze aresztu do 6 miesięcy — albo obu tym karom łącznie.

Winnym sprzeniewierzenia podatkowego staje się również ten, kto rzeczy, na które przyznano mu zwolnienie podatkowe lub ulgi podatkowe, używa do celu nie odpowiadającego zwolnieniu podatkowemu lub uldze podatkowej i dla własnej korzyści lub dla korzyści drugiego umyślnie zaniedba donieść o tym poprzednio we właściwym czasie władzom skarbowym.

## Kronika żałobna.

(tem) Kraków, 25 października. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: Marja Jakowiczka, lat 30; Józeta Kottmarowa, lat 59, wdowa po kolejarzu; Fryderyka Sołtys, ur. 1943; Halina Swierczyńska, ur. 1943; Adam Fesenko, ur. 1943; Franciszek Dyplak, lat 73, murarz; Jacek Zdobychiewicz, ur. 1942; Marja Bębenek, lat 85, po robotniku; Agnieszka Hulecka, lat 51, emeryt; Stanisław Myszczalski, lat 42, urzędnik Monopoli Tytoniowego; Anna Stanek, lat 38.

(Zet) ZAGINĘŁA UMYŚLOWO CHORA. W dniu 11 bm. wydalila się z domu przy ul. Malogoskiej 9 w Jędrzejowie, 39-letnia Anieli Filipkiewicz i do tej pory nie wróciła. Zaginiona jest umysłowo chora, blondyną, dość tegą i wysoką. Ktoby wiedział

o miejscu pobytu zaginionej, proszony jest o niezwłoczne zawiadomienie matki, Marji Kondor, w Jędrzejowie, (Malogoska 9).

(Zet) NAWST DZIECKA NIE OSZCZĘDZILI. Przed kilkoma dniami o północy, trzech osobników wtargnęło do mieszkania Stanisława Kusia, z zawodu zegarmistrza, we wsi Podchybyle, gminy Jagrota, koło Wolbromia, w celach rabunkowych. Opiętnego się rabunkowicy Kusia bandyci zastrzelili wraz z 5-letnim synem, Stefanem, stojącym obok niego. Po tem obydwa morderstwie bandyci zrabowali parę niówek z chlewałami i inne przedmioty, potem zbiegli w niewiadomym kierunku.

(Zet) KRWAWA WALKA Z BANDYTAMI. Około godz. 8 wieczorem, kilku sprawców dokonało napadu na mieszkanie gospodarza Piotra Deńca we wsi Luborzycy, powiat Miechów. Doniec uderzony w siekierę, a jego żona Anna w widły, bronili dostępn bandzie do mieszkania. Gdy jeden z napastników

## Obwieszczenia urzędowe

**OBWIESZCZENIE** w sprawie rozdziału artykułów spożywczych dla niemieckiej ludności miasta Krakau w czasie od dnia 24 do 31 października 1943 r. Z dnia 20 października 1943 r.

Właściciele sklepów tejnowe będą sprzedawać w wymienionym czasie: chleb na odcinki B 7 i 8 kart żywnościowych dla dorosłych po 1000 gr, a dla dzieci na odcinki B/M 7 i 8 po 500 gr chleba lub po 375 gr mąki. Zwraza się uwagę, że niewykorzystane odcinki tracą bezwzględnie ważność po upływie terminu.

Krakau, dnia 20 października 1943 r.

Stadthauptmann der Stadt Krakau: Dr. Krämer, p. o. Stadthauptmanna.

Koniec „Obwieszczeń Przedwiojennych”

## Uwaga krawczyń!

Główna Grupa Gospodarki Przemysłowej i Rolniczej, rozpoczyna w poniedziałek 25 października 1943 w gmachu Grupy Powiatowej Rzemiosła, Krakau, Himpstr. 13/15, urządzane przez Związek Rzemiosła Tekstylnego i Odzieżowego kursy kroju i szycia dla krawczyń. W kursie tym może jeszcze dodatkowo brać udział kilka krawczyń. Zgłoszenia od godz. 9.30—12-tej w pokoju 8.

Wszystkie krawczyń, które chcą brać udział w kursie, zgłoszą się w swych Grupach Powiatowych lub w filjach Grup Powiatowych. Czas trwania kursu około 80 godzin. Opłata za kurs wynosi 200 zł.

## Kupno

Zegarmistrz Jubiler C. Chwilkowski, Kraków, Florjańska 3. Kupno — sprzedaż, złocenia. 4534

Kupno okazjonalnie fałcuszek złoty, koczki złote. Wiadomości Gustatite, Stradom 13, od 1—3 godz.

Kupuje stare srebro. Stanisław Chwilkowski, Kraków, Krakowska 1, pod Arkadami. Zakład zegarmistrzowski.

Kupujemy kilimy, dywany perskie, żywieckie. Placimy gotówką. Sklep dywanów, Kraków, Poleska 18. 5971

Sklep kupna i sprzedaży używanych rzeczy. Kraków, sw. Krzyża 7, kupuje gotówką używane ubrania, bieliznę pościelową, koce, kilimy i inne ładne rzeczy. 5887

Poduszki pierzane, porządne, kupie. Kraków, sw. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 5299

Zegarka złotego damskiego z branzoleta, oraz sygnetki męskiego, poszukuje dla klienta Dom Pośredniczy, Kraków, ul. Starowisna 51, tel. 128-41. 1367k

Ubranie męskie, płaszcz, futra, kołnierze, lisy, oraz wszelką garderobę przyjmie do szybkiej sprzedaży Dom Pośredniczy, Kraków, Starowisna 51, telefon 128-41. 1368k

Aparatury fotograficzne, szczególnie matobrazkowych, oraz wszelkie części i dodatki, poszukuje do sprzedaży Dom Pośredniczy, Kraków, Starowisna 51.

Buciki narciarskie 36—39, kupie. Kraków, Wielopole 10/13. 5909

Masyż do pisania, rachowania, kupie. Kraków, Wielopole 10/13. 5910

Kupuje za gotówkę wszelkiego rodzaju wartościowe przedmioty. Kraków, ul. Wielopole 10/13. 5911

Fortepian lub pianino kupię. Płać najwyższe ceny. Za wskazanie adresu 107. Kraków, Szpitalna 20 22. Kwiatkowski. Wylicamy zaliczki w wysokości do 1/3 wartości za przyniesione do sprzedaży: futra męskie, damskie, białe, kołnierze, lisy, ubrania, bieliznę pościelową, futra, futerka, kapce, kryształ, aparaty fotograficzne. Komis. Kraków, Adolf Hitler-Platz 12 w podwórku. 5085

Srebro stare polowane oraz fasone kupuje i płaci najwyższe ceny. Firma Gajewski, Kraków, ul. Starowisna 28. Kupuje obrazy, meble, sypialnie, szafy, łóżka, siatki, materace, stołki, stoły i różne przedmioty domowego użytku. — Kraków, Krakowska 35, sklep. Kupno — sprzedaż mebli. 5348

Ubrania oraz oddzielne spodnie i marynarki, suknie, płaszcz męskie i damskie oraz kostiumy kupuje na gotówkę. Skup i Sprzedaż Używanej Odzieży, Kraków, Plac Dominikański 1, tel. 114-28.

Pinkowy kryształowy biały, na kwiaty — poszukiwane. Komis, Starowisna 18. Przejmujemy do natychmiastowej sprzedaży futra damskie i męskie, garderobę zimową, dywany, kilimy, firanki. Dom Komisowy, Kraków, Stradom 18.

Tapczan dwuosobowy, oraz łóżka nikielowe, kupujemy „Centrokomis”, Kraków, Grodzka 9. 5781

Kilimy, dywany kupuje, sprzedaje: Kraków, Długa 23, sklep z kilimami.

Maszynę podszycienną kupię. Zgłosz: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 5924”.

Kupujemy stare piły nowo, używane i polowane, polskie, niemieckie i inne, płacimy najwyższe ceny. Kraków, Krakowska 38. 735k

## Noclegi

Noclegi Intelligencji: Kraków, Radziwiłłowska 14/2. 3519

Noclegi: Kraków, Starowisna 28/23. ofic. 3519

Noclegi: Kraków, Szewska 7, m. 7. 3519

Noclegi: Kraków, Starowisna 52, m. 13, front — Bałdowa. 5074

Noclegi: Kraków, Grodzka 59/12. 5074

Noclegi przyjeźdźcom. Kraków, sw. Sebastjana 34/2. 5365

Noclegi: Kraków, Florjańska 3, m. 8. 5365

## Nauka i wychowanie

Korespondencyjna Kursy Księgowości w Lublinie skrytka pocztowa 105 księżka bucheaterów, ich pomocników dla potrzeb przemysłu i handlu. Księgowość wioską, amerykańską i przybitkową. Rancwo Plac Kont dla handlu i przemysłu. Nauka dla początkujących i zaawansowanych. Informacje znaczek 3 zł.

Świadectwo ukończenia szkoły handlowej otrzymuje się po złożeniu egzaminu. Korespondencyjne Kursy Nauk Handlowych w Lublinie, ul. Narutowicza 37, skrytka pocztowa 109, przygotowują młodzież do tego egzaminu w drodze korespondencyjnej. Szczegółowe informacje — po nadesłaniu zł. 3 znaczkiem pocztowym. 990k

Korespondencyjna nauka w programie licealnym, gimnazjalnym, (przedmioty matematyczny-przyrodnicze: matematyka, fizyka, chemia) — informacja: Mgr S. Fedal Warszawa, Smolna 34-4.

Wyczyć pisać na maszynie wszystkimi palcami za trzy tygodnie. Kraków, Piękarska 23, m. 1. 4583

Kto udzieli lekcji francuskiego wraz z konwersacją. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4594”.

Skrytyk lekcji udzielam w każdym zakresie. Kraków, Groble 8, m. 2. 4595

Fortepiano i niemieckie lekcje. Kraków, Zielona 9, m. 1. 4772

Zegarmistrzowski zakład w Krakowie, pod Arkadami, Krakowska 1, wykonuje naprawy zegarków i poleca sztuczną biżuterję, wyroby ze srebra i różne upominki. 1024k

Dia ucznia z prowincji pomieszczenie przy rodzinie. Kraków, Kapucyńska 5/6. Krakowiec roboty wykonuje szybko i solidnie, kupuje używaną odzież. Kraków-Podgórze, Czarnieckiego 8 (sklep frontowy). 5782

Poszukuje osoby, która posiada zezwolenie na prowadzenie sklepu spożywczego, lub innej branży (ew. restauracja), duży lokal z urządzeniem sklepowym w dobrym punkcie, posiadam. Zgłosz: L. Kirstein, Kraków, Staszica 6/2. 5819

Pracownia sukien damskich Antoniny Ogólskiej, Kraków, Długa 22/5, wejście z korytarza, 2-gie drzwi na prawo. 5877

Angorowe kępszka na zamówienie i z powierzonego materiału w 2-ch dniach wykonuje: pracownia modniarska Jadwigi Lorenz, Kraków, Długa 22/5, wejście z korytarza 2-gie drzwi na prawo. 5884

Łąka dwie morgi pod Krakowem do wydzierżawienia. Informacja: Kraków, Piękarska 2. 5841

Szczotki do szotowania z drzewa (szczyt i na kij), drążków do szczotek, wycierzek drewnianych, składanych, trzepaków, hamz na papieru, dostarcza w większej ilości krótkoterminowo Hurtownia szczotek, Krakau, Kasinogasse (Bracka) 6. 9459k

Akcje, listy zastawne, ziemskie, miejskie i prowincjonalne i inne papiery prezentowe, kupuję, sprzedaje: Dom Bankowy, Wolański i Ska, Warszawa, Nowy Świat 18. 9063k

Zapraszamy tłumacza i biuro tłumacza i podać: Kraków, Kasinogasse (Bracka) 6. 114k

Pluskowy orst wszelkie robotwo wraz z zarodkami tepl radycznie gaz „BR” i orst odszczurzenie przeprowadza dezynfekcja „Azot” — Kraków, Dietla 19/3, tel. 217-48, Tarnów, Wola 3. 4923

Memnary, patefony nagrawia i orst igły do patefonów ostrzy. Słiffieria Mechaniczna Urbanak, Kraków, Starowisna 68. 114k

Plany kopuje, wykresia fotokopie dokumentów, rysunków: Zakład Rysowniczo Techniczny, Kraków, Szewska 24. 4251

Natychmiast poszukuje listownego kursu matrycznego bez pomocy nauczyciela (dla emerytów). Kraków, Miodowa 17/7. Płaciacze i nowo wykonuje Zakład rytmiczny Józef Marczyk, Kraków, św. Tomazsa 24. 4251

W 24-ch godzinach naprawia precyzyjnie wieczne pióra, ołówki „Pelikan” i inne: Skład papieru i. Barnycowa, Kraków, Krakowska 38, tel. 212-04.

Marta Filipczak-Mastowska przyjmaje z powrotem od 15 października w czwartki i piątki od 11—6 bez przerwy. Kraków, Krowoderska 5, m. 1. Wydam obłady jarskie. Kraków, Miodowa 13/5. 4793

## PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie naszego ukochanego syna

**Juljusza SKOPIŃSKIEGO**

w szczególności Pracownikom Firmy Karpatin Ol oraz Kolegom, Znajomym Zmarłego za okazane nam współczucie i pomoc w tej tak bardzo ciężkiej i bolesnej dla nas chwili, składają tę drogą z głębi serca plynące: „Bóg zapłać”.

1354k Rodzice i Rodzeństwo.

Zgubiono Kennkartę Nr. 1802, wystawioną przez Gminę Frysztak, Starostwo Jasło, na nazwisko Karwalczyk Marian. 1315k

Zgubiono Kartę rozpoznawczą Nr. 1706, wystawioną przez Starostwo Jarosław na nazwisko Łaska Stanisław, zam. Tarnawka, p. Monaster. 1316k

Zgubiono Kennkartę Nr. 2418, wystawioną dnia 17. 3. 1943 przez Landkormistrza Kazimierza-Wielka na nazwisko Marzec Wincenty, zam. w Drobiejowicach, powiat Miechów. 1318k

Skradzono na stacji Skarżysko-Kamińskie z dowodami: Kennkarte, książka Pracy i legitymacja kolejowa na nazwisko Cecylja Mozdziej, zam. Rozwadów. 1319k

Skradzono w dniu 2 października 1943 Kennkartę, oraz wydany przez Postbetriebsamt Krakau na nazwisko Plonka Maria Ausweis Nr. 112262. 1360k

Zgubiono Kennkartę, wystawioną w Krakowie oraz legitymację L. H. D., wystawioną w Krakowie, na nazwisko Kizlich Stefan, Kraków, Bronowice-Male, ul. Zaczarowane Koło 9/2. 5191

Skradzono barwona, skórzana torbę z dokumentami: Kennkarte, wystawiona w Krakowie, Karta Pracy, książka Ubezpiecz. Społ., Ausweis, przepustka na przebywanie poza granicami policjną, na nazwisko Nalepa Józef, zam. Kraków, Szczytowskiego 7b. Uciążliwego znalezione proce o zwrot dokumentów. 5197

Zgubiono Kennkartę wydaną w Krakowie i Personalausweis, wystawiony przez Wydział Wódki, Kraków-Dąbie, na nazwisko Anna Mikucka, Kraków, Starowisna 81, m. 7. 5198

Skradzono Kennkartę Nr. 1090, wydaną przez Kreisbauptmanna w Nowym Sączu, na nazwisko Józef Chramaga, zam. w Wojnarowej, pow. Nowy Sącz. 5246

Skradzono Kennkartę, wystawioną w Krakowie, na nazwisko Ogoniec Jan w Krakowie dn. 13. X. 1943 r. 5234

Zgubiono Kennkartę na nazwisko Gierowska Joanna, Kraków, wydaną przez Stadthauptmann Kraków. 5238

Zgubiono Kennkartę Nr. S 141, na nazwisko Sułk Marja, ur. i zam. we Frywałdzie, wydaną przez gminę Kressendorf. 5246

Skradzono Kennkartę, wystawioną w Borku Pałecim i Kartę Pracy, wystawioną w Krakowie na nazwisko Franciszek Lasek, Kurdwanów 75, gm. Borek Jałkci. 5299

Zgubiono Kartę rozpoznawczą Nr. K-870 dnia 22. 8. 1943 w Krakowie, wystawioną przez Stadtkommissariat w Katowicach na nazwisko Kotara Jadwiga ze Zembrzy. Nr. 78. Znalazcę proszę o nadesłanie, pod podany na niej adres, za wynagrodzeniem. 1314k

Zgubiono Kennkartę, wystawioną Gminą Płonin, Kreis Neumarkt u/d na nazwisko Matyjas Józef, Biał Dunaj. 1317k

## Zguby — kradzieże

Zgubiono Kartę rozpoznawczą Nr. K-870 dnia 22. 8. 1943 w Krakowie, wystawioną przez Stadtkommissariat w Katowicach na nazwisko Kotara Jadwiga ze Zembrzy. Nr. 78. Znalazcę proszę o nadesłanie, pod podany na niej adres, za wynagrodzeniem. 1314k



Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej — masz prawo wyboru miejsca pracy. Zgłoszenia: BIURO INFORMACYJNE dla pracowników fizycznych i umysłowych Krakau, Burgstr. (Grodzka) L. 60

PIECZĄTKI GUMOWE wykonują szybko J. Widlański, Kraków, Grodzka 28.

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW KOSMETYCZNYCH I. Mingelgrin, Zarząd komisaryczny KRAKÓW, KRAKOWSKA 21, m. 23. Telefon 176-02.

Biuro Transportowe H. Horoszkiewicz Kraków, Sławkowska 6, tel. 201-21.

WAGONY ZBIOROWE do Warszawy wysyłamy w każdy czwartek Firma Sredycyjna A. BIENKOWSKI Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46 telefon 172-15, 172-12, 172-11

Książki kupuje, płaci najlepsze ceny Antykwariat J. ADAM Kraków, Szpitalna 5.

PUDEŁKA SZKLANE z przykrywką bakelitową do pasty, do klejów, do kremów, stale dostarcza hurtowni SKŁAD ARTYKUŁÓW SZKLANYCH Kraków, św. Agnieszki 1. Tel. 186-49.

„Hermes” Międzynarodowe Towarzystwo Transportowe i Przewozowe Sp. z o. o. wszystkie oddziały posiadają obecnie jeden wspólny Nr. tel. 15114-18.

Wolne posady Przyjme elektro-montera i zaawansowanego pomocnika z utrzymaniem lub bez, za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia kierować: Elektro-Werkstätte Józef Józef, Deblca 837k

Wielka suszarnia ziemniaczana poszukuje od zaraz kierownika-zarządcy. Warunki: doświadczony kupiec, możliwość w wiadomościach fachowych. Znajomość języka niemieckiego pożądana. Zgłoszenia w języku niemieckim z życiorysem, odpisami świadectw oraz fotografią kierować pod „588” do Biura Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46.

Dechadząc na kilka godzin dziennie za dobrym wynagrodzeniem, przyjme. Kraków, Szlak 17/5, II. p. 5780

Poszukuje się od zaraz lub później do majątku ziemskiego w okolicy Tarnowa: a) urzędnika gospodarczego, samotnego, ew. starszego, b) służącej, pilnej i cichej, ew. z gotowaniem. Zgł.: do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 5918”.

Potrzebna panna, znająca ręczne szycie, Zgłoszenie do pracowni kapseluszki męskich i damskich, Gołański, Kraków, ul. Zwierzyniecka 16. 5947

Potrzebni fachowcy i niefachowcy robotnicy, technicy na wyjazd. Dobry wyżywienie, obowiązek i dodatkowe karty żywnościowe dla rodziny na miejscu. Zapewniona opieka nad robotnikami Firmy. Zgłaszać się: Kraków, Gołębia 14 — Pension Ostoja, Sandomierz — Hotel Polski, ul. Krak. 35. 5938

Osoba do naprawiania bielizny, potrzebna natychmiast. Szpital wojskowy Kraków, Prądnicza 35. 6004

Slusarzy, pomocników i monterów, przymię na pracę akordowa, Fabryka Maszyn Młyńskich, Molitor, Kraków, Wawrzyńska 26. 5040

Potrzebna zarządca lepsza służąca do polskiego domu, znająca się dobrze na gospodarstwie domowym, zdrowa, bezwzględnie uczciwa, jako dochodząca lub na stałe do dobrego wynagrodzenia i odpowiednim traktowaniem. Zgłoszenia pisemnie proszę kierować: Kraków I, Skrytka pocztowa 99. 5609

Blansista, poważna siła, wszystkie systemy, ramowy plan kont, zakładu, prowadząca, nadzoruje, zamknięcia księgi, przyjmie pracę na kilka godzin dziennie. Kraków, Michałowski 14/9, ustnie godz. 9-10, 18-19. 5110

Lóżećko, branza drzewna, młody, uczciwy, energiczny, dobry organizator. Szkoła rzemieślnicza — dyplom architekta wnętrz, cztery lata praktyki, szuka odpowiedniej pracy. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4943”.

Ogrodnik obeznany we wszystkich działach swego fachu, co może na żądanie udowodnić świadectwami, przyjmie samodzielnie posadę od 1 grudnia na ordynarię. Zgłoszenia kierować: Zabierowski Dwór, koło Krakowa, kierownik ogrodu, Stanisław Belgier. 4955

Kupno nieruchomości Kupię komf. kamieniec I, II lub III p., nowa, niedaleko tramwaju, zaraz i dam ładną cenę. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5276”.

Zamienię dom 5 ubik. w Prokocimiu na takiel wielki z ogrodem bliżej Krakowa za dopłatą. B.H. „Inicjatywa”, Kraków, Kapucyńska 7. 3813

Kupię kamieniec w Krakowie, lub część, pośrednicy wykluczeni. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4570”.

Majątek ziemski, gospodarstwo, parcele, kupię. Skowroński, — Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39. 5225

Parcela budowl 400 sąż. idealna, część ul. Wybielskiej. Kraków, Basztowa 10/1. Wybór parcel w różnych punktach miasta posiada tylko: Kraków, Mały Rynek 1/5a. 5832

Ubranie ciemne i jesienne, płaszcz damski na watałinie, sprzedam. Kraków, Kapucyńska 5. 5917

Firma St. Chwiłkowski, Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków, Krakowska 1, pojecha: biżuterię, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków. „Singer” maszynę, krytą, pierwszorzędną, sprzedam. Kraków, Kościuski 60, m. 6. 5936

„Maszynę” do szycia, piękną, tanią sprzedam. Kraków, Bozego Ciała 31/7. „Singer” maszynę, krytą i drugą pułkową, okazujecie sprzedam. Kraków, Krakowska 26/2. 5937

Lis srebrny i futro perskie, do sprzedania. Kraków, Długa 52, m. 4. 6003

Singer krawiecka maszynę, poduszki roszarowe, okazujecie sprzedam. Kraków, Szlak 31/5. 5563

Syplinię jasną z siatkami i materiałami, okazujecie sprzedam. Kraków, ul. Ślask 30, m. 7a. 5561

Nowoczesne urządzenie fryzjerskie w całości, lub częściowo sprzedam. Zgł.: Zakopane, Krupówki 18. 6007

Łóżećko dziecięce, tapczan, otomana. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 4540

Używane różne piękne meble sprzedaje Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59.

Obrazy wybitnych artystów w wielkim wyborze, najzastępiejsze ceny. Wawrzyńska, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, kupno, ocena. 4607

Obrazy najświetniejszych artystów polskich: Wawrzyńska, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, ocena, kupno. 4609

Fortepiany, pianina polecia najtaniej: Świątek, Kraków, Starowiślna 12.

Welon, oraz wszelkie artykuły ślubne. Kraków, Starowiślna 37. Upięcie welonów na miejscu. 4618

Srebrne wyroby i nakrycia stołowe, cukierki, papierosnice i inne polecia Magazyn jubilerski, Kraków, Grodzka 60. — Kupuje stare srebro. 4630

Rolifloxx Automat 6x6 z futerałem, 3 filtry, oraz ostona przeciwśnieżna, stary metalowy, sprzedam. Właściciel: Kraków, telefon 132-11. 5776

Palto na watałinie, rozmiar większy, parasolka damska, zegarek męski, tanią sprzedam. Kraków, ul. Długa 52/8, I. p., oficyjna. 5781

Płaszcz damski, czarny na watałinie, na średnią, sprzedam. Kraków, Llimanowskiego 25/5. 5785

Patefon elektryczny ze wzmacniaczem w pięknej szafce orzechowej, tanio sprzedam. Kraków, Lwowska 50, m. 6. 5798

Kuchnia kuchenny, wózek dziecięcy, palto męskie na wysokim z mat. ang., oraz chłodnik czerwony, kokosowy, okazujecie do sprzedania. Kraków, Miłory 10a, m. 2. 5790

Spód nutrie prawdziwe duży, oraz kotlety skanki, perski brązowy, jasna peleryna z lisa z muskietem, futro laskowe, podniszczone, okazujecie do sprzedania. Kraków, Rękawka 25/4, na ganku. 5823

Pudro męskie tasmany, na wysokie, w bardzo dobrym stanie oraz wiele koldry jedwabne — sprzedam. Ogłądać: Kraków, Starowiślna 46, m. 1. 5798